

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

STRUKOVNE ŠKOLE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	16
--	----

II. Gramatika:

	16
--	----

III. Stručni vokabular i civilizacija:

	16
--	----

Ukupni broj bodova:

	48
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Škola i mjesto održavanja natjecanja: _____

Županija: _____

22. travnja 2021.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Kod povjesničara Tacita čitamo da je carica Agripina odlučila ukloniti supruga, cara Klaudija, da bi prijestolje osigurala svojem sinu Neronu iz prijašnjega braka posegnuviši za strašnim oružjem, osobito popularnim u Rimu u 1.stoljeću.

Tacitus de morte Claudii (Tacit o Klaudijevoj smrti)

Imperatrix¹ Agrippina de genere veneni consultavit. Artifex talium venenorum fuerat Locusta², terribilissima mulier. Venenum in delectabili boleto³ imperatori Claudio datum est. Sed Claudius diarrhoeam⁴ habuit ac vomuit. Tunc uxor medicum, cui Claudius ipse fidebat, arcessit. Medicus pinnam veneno illinit et fauces titillat, ut⁵ vomitum incitet⁶. Veneficium cum exitu⁷ letali finitum est.

Komentar:

¹**imperatrix** – carica

²**Locusta** – Lokusta, osobno ime

³**boletus, -i, m.** – gljiva, ovdje: jelo od gljiva

⁴**diarrhoea, -ae, f.** – proljev

⁵**ut** – da (veznik u namjernim rečenicama)

⁶**incitet** – prevedi indikativom prezenta

⁷**exitus, -us, m.** – ishod

	max 16
--	---------------

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

II. GRAMATIKA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Promijeni broj izrazu **talium venenorum**.

- a) **tale venenum**
- b) **talia venena**
- c) **talis veneni**

	max 1
--	-------

2. Dopuni niz: **terribilis**, _____ **terribilissima**.

- a) **terribilior**
- b) **terribilius**
- c) **terribilioris**

	max 1
--	-------

3. Kada se promijeni stanje glagolskom obliku datum est, glasi

- a) **dedit**
- b) **dederit**
- c) **dederat**

	max 1
--	-------

4. Konjunktiv glagola **habuit** u istom licu, vremenu i stanju glasi

- a) **habuerat**
- b) **habuerit**
- c) **habuisset**

	max 1
--	-------

5. Koji od navedenih glagola NE tvori indikativ perfekta aktivnog?

- a) **arcessere**
- b) **fidere**
- c) **esse**

	max 1
--	-------

6. **Ipse** je

- a) zamjenica
- b) pridjev
- c) zamjениčki pridjev

	max 1
--	-------

7. U šestoj rečenici **veneno** je

- a) objekt
- b) priložna oznaka
- c) atribut

	max 1
--	-------

8. Ako rečenicu **Medicus pinnam veneno illinit.** prebaciš u pasiv, subjekt rečenice će biti

- a) **medicus**
- b) **pinna**
- c) **venenum**

	max 1
--	-------

9. Imenica **fauces** u 6. rečenici jest u

- a) nominativu singulara
- b) nominativu plurala
- c) akuzativu plurala

	max 1
--	-------

10. Izbaci uljeza.

- a) **vomat**
- b) **incitat**
- c) **consultat**

	max 1
--	-------

11. Izbaci uljeza.

- a) **sed**
- b) **tunc**
- c) **ac**

	max 1
--	-------

12. Koja se imenica iz teksta odnosi na Agripinu?

- a) **artifex**
- b) **mulier**
- c) **uxor**

	max 1
--	--------------

13. Izbaci uljeza.

- a) **de**
- b) **cum**
- c) **in**

	max 1
--	--------------

14. Izbaci uljeza.

- a) **exitus**
- b) **medicus**
- c) **vomitus**

	max 1
--	--------------

15. Izbaci uljeza.

- a) **illinit**
- b) **arcessit**
- c) **vomuit**

	max 1
--	--------------

16. Oblik **titillandus** jest

- a) gerund
- b) gerundiv
- c) supin

	max 1
--	--------------

	max 16
--	---------------

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

Uputa: odaberi jedan točan odgovor od ponuđenih.

1. Koji od navedenih izraza nije dio zuba?

- a) **collum**
- b) **corona**
- c) **cornea**

	max 1
--	--------------

2. Dens serotinus ili

- a) **sapiens**
- b) **lacteus**
- c) **praemolaris**

	max 1
--	--------------

3. Kod uvođenja lijekova u organizam, u **modus enteralis** pripada

- a) **per os**
- b) **intra arterias**
- c) **sub cutem**

	max 1
--	--------------

4. Točni znakovi upale su

- a) **calor, dolor, rubor, odor**
- b) **rubor, candor, tumor, dolor**
- c) **tumor, dolor, rubor, calor**

	max 1
--	--------------

5. Izbaci uljeza među upalama.

- a) **pneumonia**
- b) **gastritis**
- c) **anaemia**

	max 1
--	--------------

6. U prefiksnoj tvorbi imenica grčki prefiks **a-/an-** označava

- a) loše, poremećeno
- b) nijekanje, odsutnost
- c) protiv, suprotno

	max 1
--	-------

7. U prefiksnoj tvorbi prefiks **ecto-** ima suprotno značenje prefiksa

- a) **anti-**
- b) **pro-**
- c) **en- /em-**

	max 1
--	-------

8. Kratica u recepturi **M.f.** čita se

- a) **manu facias**
- b) **misce fiat**
- c) **medicus faciat**

	max 1
--	-------

9. Kratica u recepturi **consp.** znači

- a) podijeli
- b) dodaj
- c) posipaj

	max 1
--	-------

10. U izradi lijeka glavno ljekovito sredstvo naziva se

- a) **remedium cardinale**
- b) **remedium corrigens**
- c) **remedium adiuvars**

	max 1
--	-------

11. Razlomku **quinque decimae partes** odgovara decimalni broj

- a) 0,5
- b) 1,5
- c) 0,15

	max 1
--	--------------

12. Kojem antičkom liječniku možemo pridodati pridjev **Cous**?

- a) Galenu
- b) Celzu
- c) Hipokratu

	max 1
--	--------------

13. Riječ „higijena“ izvedena je iz imena kćeri

- a) Apolonove
- b) Eskulapove
- c) Herine

	max 1
--	--------------

14. Pravilno dopuni izreke.

Optimum medicamentum...

- a) **quies est.**
- b) **dies est.**
- c) **nox est.**

Audiatur et ... pars.

- a) **alia**
- b) **altera**
- c) **secunda**

Aevo rarissima nostro...

- a) **veritas.**
- b) **pietas.**
- c) **simplicitas.**

	max 3
--	--------------

	max 16
--	---------------

RJEŠENJA**I. PRIJEVOD**

Imperatrix Agrippina... consultavit	Carica Agripina je razmislila	1
de genere veneni.	o vrsti otrova.	1
Artifex talium venenorum	Umjetnik takvih otrova	1
fuerat Locusta,	bijaše bila Lokusta,	1
terribilissima mulier.	najstrašnija žena.	1
Venenum in delectabili boleto	Otrov u slasnom jelu od gljiva	1
imperator Claudio datum est.	je dan / bio je dan caru Klaudiju.	1
Sed Claudius diarrhoeam habuit et vomuit.	Ali Klaudije je imao proljev i povraćao je.	1
Tunc uxor medicum,...arcessit.	Tada supruga pošalje po liječnika	1
cui Claudius ipse fidebat,	kojemu je sam Klaudije vjerovao	1
Medicus pinnam	Liječnik pero	1
veneno illinit	natopi otrovom	1
et fauces titillat,	i poškaklja ždrijelo	1
ut vomitum incitet.	da izazove povraćanje.	1
Veneficium...finitum est.	Trovanje je završeno / je završilo	1
cum exitu letali.	(sa) smrtnim ishodom.	1

Prijevod: 16

II. GRAMATIKA

1. c) **talīs veneni**; 2. a) **terribilior**; 3. a) **dedit**; 4. b) **habuerit** 5. b) **fidere**
 6. a) zamjenica; 7. b) priložna oznaka; 8. b) **pinna**; 9. c) akuzativu plurala
 10. a) **vomat**; 11. b) **tunc**; 12. c) **uxor**; 13. c) **in**; 14. b) **medicus**; 15. c) **vomit**; 16. b) gerundiv
 (svaki odgovor donosi po 1 bod)

Gramatika:16

III. STRUČNI VOKABULAR I CIVILIZACIJA

1. c) **cornea**; 2. a) **sapiens**; 3. a) **per os**; 4. c) **tumor, dolor, rubor, calor**; 5. c) **anaemia**
 6. b) nijekanje, odsutnost; 7. c) **en-/em-**; 8. b) **misce fiat**; 9. c) posipaj; 10. a) **remedium cardinale**
 11. a) 0,5; 12. c) Hipokratu; 13. b) Eskulapove; 14. a) **quies est**; b) **altera**; c) **simplicitas**
 (svaki odgovor donosi po 1 bod)

Stručni vokabular i civilizacija: 16